

Katsaus

1997

Suomalaiset ABB-yhtiöt

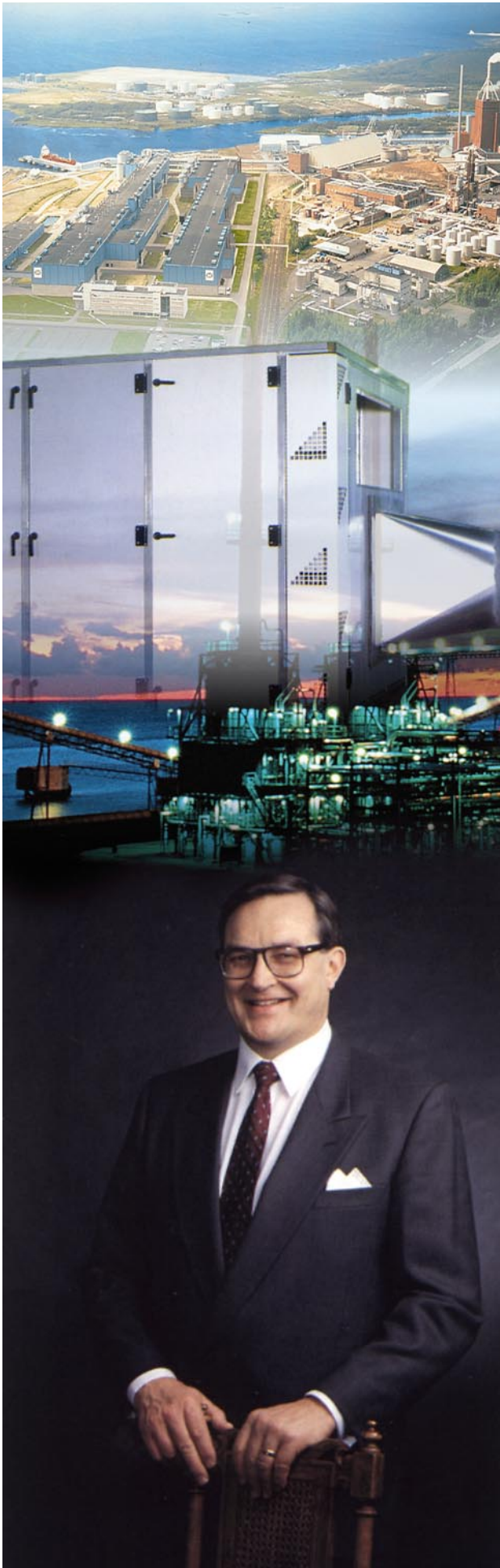
Sisältö

Avaintiedot 1996	2
Konsernijohtajan katsaus	3
Yleiskatsaus	4
ABB Industry Oy	5-6
ABB Motors Oy	7-8
ABB Control -yhtiöt	9-10
ABB Installaatiot -yhtiöt	11-12
ABB Service -yhtiöt	13
ABB Fläkt Oy	14
ABB Transmit Oy	15-16
ABB Power Oy	17-18
ABB Ecopipe Oy	19
ABB Asea Skandia -yhtiöt	20
ABB Financial Services -yhtiöt	21
ABB Tools Oy	22
ABB Current Oy	23
ABB Corporate Research, Vaasa	24
Konsernituloslaskelma	25
Konsernitase	26
Konsernin rahoituslaskelma	27
Konserniorganisaatio 1.1.1997	28
ABB-yhtymä	29

Suomalaisten ABB-yhtiöiden avainluvut 1996 (mmk)

	1996	1995	1994	1993	1992	1991	Muutos 1995-96
Saadut tilaukset	7.675	7.490	6.393	5.890	5.261	5.198	+2 %
josta vienti	3.788	3.644	2.977	2.738	2.129	1.717	+4 %
Liikevaihto	7.813	7.139	6.291	5.580	5.304	5.321	+9 %
Käyttökate (%) *)	15	14	14	14	13	10	
Tulos ennen veroja	965	875	737	565	535	329	+10 %
Oman pääoman tuotto	28	30	27	23	22	14	
Tilaukanta 31.12.	2.953	3.692	3.531	3.319	2.993	3.019	-20 %
Henkilöstö 31.12.	9.175	8.975	7.971	7.788	8.025	9.318	+2 %
Investoinnit, uudet päätökset	237	234	291	182	138	134	+1 %
Tutkimus ja tuotekehitys	502	438	401	397	315	267	+15 %
Henkilöstön pätevyyden kehittäminen	77	71	60	47	42	50	+8 %

*) Laskettu suomalaisen tilinpäätöskäytännön mukaisesti.

Vahvaa kehitystyötä

Suomalaiset ABB-yhtiöt tavoittelevat kehitystyössään teknistä etevämyyttä. Lähtökohتامme on palvella asiakkaita aina ajanmukaisella teknikalla ja tehokkaalla palvelulla.

Suomalaiset ABB-yhtiöt ovat lisänneet panostusta tutkimukseen ja tuotekehitykseen varsin rivakasti. Rahassa mitaten panostuksemme ovat 2,5-kertaisuneet sitten vuoden 1988 - eli ABB:n perustamisen - ja ylittivät viime vuonna puoli miljardia markkaa.

Olemme suunnanneet erityisen paljon voimavaroja vaihtosähkökäyttöihin ja niiden erilaisiin sovelluksiin. Onnistuminen on avannut sähkökäyttöjen tekniikallamme laajat kansainväliset markkinat. Tuotteemme tehostavat energiankäyttöä lukuisissa suurissa ja pienissä kohteissa ympäri maailman.

Toinen syvä osaamisemme kohdistuu keskijännitealueen sähköverkkojen tekniikkaan. Myös siinä kehitystoimintamme tulokset yltyvät maailman kärkeen ja myyntimme kaikille mantereille.

Thermonet -tekniikka edustaa puolestaan uutta talotekniikkaa. Se on saanut Suomessa ja muissa Pohjoismaissa useita onnistuneita käyttösovelluksia ja uusien käyttökohteiden kehittäminen jatkuu edelleen voimakkaana.

Suomalaiset ABB-yhtiöt tarvitsevat hyvää laadun-
tuotto kykyä asiakaspalveluunsa kansainvälisillä markkinoilla. Kehitämme kokonaislaatua systemaattisesti Euroopan laatupalkinnon, EQA:n kriteerien mukaan toimintamme arvioiden. Tavoitteemme on kehittyä laadussa toimialamme parhaiden yritysten joukkossa. Se on meille haastava tehtävä.

Helsingissä 10.3. 1997

Matti Ilmari

Tilausten kasvu hidastui

Vuonna 1996 suomalaiset ABB-yhtiöt saivat uusia tilauksia 7,7 miljardin markan arvosta eli 2 prosenttia enemmän kuin edellisellä vuonna. Aiemman kahdeksan ABB-vuoden aikana saatujen tilauksen kasvu on ollut keskimäärin 11 prosenttia vuodessa.

Liikevaihto nousi 7,8 miljardiin markkaan lisääntyneen edellisestä vuodesta 9 %. Liikevaihdon kasvu oli saman suuruinen kuin Suomen elektroniikka- ja sähköteollisuudessa keskimäärin.

Vienti puoleen koko myynnistä

Suomalaisten ABB-yhtiöiden kotimaan myynnin arvo oli viime vuonna 3,9 miljardia markkaa, lisäystä oli 1 prosenttia. Uusien suurten teollisuusinvestointien selvä vähentyminen näkyi kaupankäynnissä.

Myynti vientimarkkinoille nousi 3,8 miljardiin markkaan, 4 prosenttia suuremmaksi kuin vuotta aiemmin. Kaikista tilauksista vientimarkkinoilta saadut tilaukset olivat 49 prosenttia.

Viennistä reippaat puolet tuli EU-maista, 15 % kasvavilta markkinoilta Kaakkois-Aasiasta, 10 % Amerikoista, 8 % Itä-Euroopasta, pääasiassa Venäjältä, ja 11 % muista maista.

Kannattavuus hyvä

Suomalaisten ABB-yhtiöiden kannattavuus jatkui hyvänä. Konsernin tulos ennen veroja oli 965 miljoonaa markkaa, kun se vuotta aikaisemmin oli ollut 875 mmk.

Tuotekehityspanostus nousi 502 mmk:aan. T&K-investointi on teollisuusyritysten suurimpia maassamme. Uusia kone- ja laiteinvestointeja tehtiin 237 mmk:n arvosta.

Lisää väkeä kansainvälisille kentille

Vuoden lopussa suomalaisten ABB-yhtiöiden palveluksessa oli 9 175 henkilöä, 8 975 vuotta aikaisemmin. Suomessa olevien työpaikkojen määrässä suomalaiset ABB-yhtiöt ovat yksi suurimpia.

Henkilöstön osaamisvalmiuksien kehittämiseen käytettiin 77 mmk. Ulkomaille, ABB:n kansainväliseen organisaatioon oli sijoittuneena 112 henkilöä.

ABB Industry Oy

ABB toimittaa keväällä käynnistyvään Enso Fine Papers Oy:n Oulun uuteen taidepainopaperilinjaan mm. linjakäyttö- ja tehdastietojärjestelmät sekä sähköistyksen.

Vuonna 1996 tuotiin markkinoille ABB:n toistaiseksi pienin taajuusmuuttajasarja ACS 300.

AVAINLUVUT 1996

Liikevaihto:	2.674 mmk
Vientitulaukset:	1.946 mmk
Henkilöstö (31.12.):	2.011
Kannattavuus:	hyvä

ABB Industry Oy sai ympäristösertifikaatin

ABB Industry Oy on saanut ensimmäisenä suomalaisena sähköalan yrityksenä koko toimintansa kattavan ympäristösertifikaatin. Sertifikaatti perustuu ISO 14001 -standardiin, josta on nopeasti tulossa keskeisin kansainvälinen ympäristöstandardi.

Yhtiö aloitti systemaattisen työn ympäristöjärjestelmän kehittämiseksi vuoden 1995 alussa mm. antamalla kaikille yli 2.000 työntekijälleen ympäristökoulutuksen. Myös tärkeimmät toimitajat on arvioitu ympäristöasioiden suhteen.

Ympäristönäkökohtien analyysissä erittäin tärkeiksi tekijäksi ovat osoittautuneet yhtiön valmistamat taajuusmuuttajat, joiden avulla asiakkaat voivat säästää merkittävästi sähköä.

Voimakas kasvu ja säästötoimet vuorottelevat

Usean vuoden vilkkaana jatkunut kysyntä laantui vuonna 1996. ABB Industry Oy vastasi heikkenevään markkinatilanteeseen tiukalla kustannustensäästöohjelmalla. Samalla toteutettiin organisatiomuutoksia, jotka nekin helpottavat sopeutumista uuteen tilanteeseen.

Tuotesarjaa laajennettiin pieniin taajuusmuuttajiin, sähkökäyttödivisioonat yhdistyivät Drives Groupiksi

ABB toi vuoden 1996 alussa markkinoille toistai-

seksi pienimmän taajuusmuuttajasarjansa ACS 300. Tuotekehitys jatkui vilkkaana DTC-tekniikan hyödyntämiseksi sekä laajenevalla tehoalueella että järjestelmäsovelluksissa. Suoralla momentin-säädöllä (*DTC, Direct Torque Control*) oikosulkumoottorin vääntömomenttia ja nopeutta säädetään ilman takometriä, suoraan moottorin sähkömagneettisen tilan mukaan, mikä tarkentaa ja nopeuttaa moottorin ohjausta.

Uusien sähkökäyttöjen yhteinen teknologiapohja ja kustannustehokkuuden lisäämistarve olivat päätekijöitä muutosprosessissa, jossa sähkökäyttödivisioonat yhdistettiin joulukuussa yhdeksi Drives Groupiksi.

Induktiokoneilla hyvä menekki, dieselgeneraattorien myynti hiljeni

Dieselvoimalaitosten kysyntä laski maailmalla, ja generaattoritehtaan myynnin kasvu taittui. Helsinkiin edellisvuonna keskitetty AMA-moottoreiden ja AMK-liukurengasmootoreiden valmistus ja maailmanlaajuinen tuotevastuu tuottivat hyvää tulosta. Myös HX-induktiomoottorit vahvistivat edelleen asemaansa.

Tehokkuuden lisäämiseksi ja voimavarojen jakamiseksi tasaisemmin suurten sähkökoneiden organisaatiota muutettiin niin, että tulosyksikköjen määrä laski neljästä kahteen, tahtikoneisiin ja induktiokoneisiin.

Projektimyynnissä suuria tilauksia ja luovutuksia

Kotimaassa Pulp & Paper -divisioona sai suuria tilauksia kuten linjakäyttö- tehdastietojärjestelmät Enso Fine Papers Oy:n Oulun uuteen taidepainopaperi- tuotantolinjaan. Syyskuussa käynnistyi

Maailman suurimmassa risteilijässä m/s Carnival Destinyssä toimivat ABB:n sähköinen voimalaitos ja potkurikäytöt.

Metsä-Serlan uusi hienopaperilinja Lohjan Kirkniemessä, minne ABB toimitti linjakäyttö- ja automaatiojärjestelmiä sekä sähköistyksen. Tilauksen arvo oli yli 130 miljoonaa markkaa.

Vientitoiminnassa saavutettiin vahvinta menestystä Aasian maissa kuten Indonesiassa ja Kiinassa. Bangkokin lähistöllä käynnistyy Siam Paperin uuden hienopaperitehtaan tuotanto vuoden 1998 alussa. ABB toimitti tehtaaseen kokonaisprojektina mm. kokonaissähköistyksen, linjakäytöt ja automaation.

Maailman suurin risteilijä, amerikkalaisen Carnival Corporationin omistama *m/s Carnival Destiny*, valmistui lokakuussa Fincantierin telakalla Italiassa. ABB toimitti alukseen sähköisen voimalaitoksen ja potkurikäytöt. Lokakuussa Marine-divisioona sopi vastaavanlaisesta toimituksesta malesialaisen Star Cruises -varustamon kahteen uuteen risteilijään, jotka valmistuvat saksalaiselta Meyerwerft-telakalta 1998 ja 1999.

ABB Motors Oy

ABB Motorsin generaattorit tuottavat sähköä tuuliturbiineissa Englannin Yorkshiren Royal Moor Wind Farmin tuulivoimala-puistossa.

AVAINLUVUT 1996

Liikevaihto:	642 mmk
Vientitulaukset:	491 mmk
Henkilöstö (31.12.):	642
Kannattavuus:	hyvä

Kannattavaa kasvua toimintaa kehittämällä

ABB Motors eteni Kauko-Idässä edelliseen vuoteen verrattuna merkittävästi. Yhtiö säilytti asemansa myös Keski-Euroopan maissa alueen markkinoiden kokonaisvolyymien laskusta huolimatta.

Suurimpien otettujen tilausten joukkoon lukeutuvat UPM-Kymmene Rauman paperitehdas sekä malesialainen paperitehdas Genting Sanyen, jotka tilasivat korkean hyötysuhteen sähkömoottoreita linjakäyttöihin sekä erillismoottoreita. Saudi-Arabialaisen terästehtaan Hadeed-projektin kuumavalssaamolinjoille tilattiin vaativiin olosuhteisiin suunnitellut rullaratamoottorit. ABB Motors on myös merkittävä tuulivoimala-generaattoreiden valmistaja ja tuulivoimaloihin saatiin useita tilauksia.

Merkittävimmät luovutukset tehtiin Metsä-Serlan Kiri-projektiin, johon toimitettiin linjakäyttö-

moottoreita, UPM-Kymmene Valkeakosken tarrapaperiprojektiin meni vakimoottoreita ja taiwanilaisen Yieh Loongin toimitus sisälsi rullaratamoottoreita kuumavalssaamoon.

Toimitusprosessit lyhenevät

Viime vuonna tehtyjen tuotantoinvestointien tavoitteena on entistä asiakaslähtöisempi toiminta. Tuotantoprosessit on jaettu kahteen osaan, millä varmistetaan kannattava kasvu ja samalla lyhennetään tilaus/toimitusprosessin läpimenoaikoja, parannetaan asiakasohjautuvuutta ja kehitetään tiimityötä. Uudet uritusyksiköt, runkojen ja kilpien sekä akselien valmistuksen joustavat automaattiset tuotantojärjestelmät (FMS) kasvattivat tuotannon kapasiteettia.

Uudet moottorilinjat toimivat joustavasti ja nopeasti. Muun muassa vuoden 1996 aikana on käynnistetty vakimoottorilinja, jolta lähtee moottori maailmalle 24 tunnin kuluttua tilauksesta. Linjan suunnittelussa oli mukana pitkä ketju työntekijöistä työterveysihmisiin. Linjan työvälineet ja -tavat ovat uusinta tekniikkaa ja sen työntekijät ovat moniosaajia, joten äkilliset poissaolot eivät häiritse tuotantoa. Linja on saavuttanut hyvin tavoitekapasiteettinsa, 100 moottoria viikossa.

Entistä täydellisempi tuotevalikoima

Tuotekehityspanostuksista merkittävimpiä ovat erilaiset tuulivoimaloihin tilatut asiakassovellukset. Generaattoriasiakkaat ovat tätä nykyä etupäässä Tanskassa ja Hollannissa. Tuuliturbiinimarkkinat

Suurimpien otettujen tilausten joukkoon kuuluvat myös rullaratamoottorit, jotka toimitettiin National American Steelille USA:han.

puolestaan keskittyvät Euroopassa pääosin Saksaan ja Englantiin. Lähivuosina kasvavat markkinat ovat Kiinassa ja Etelä-Amerikassa.

Tuulienergiamarkkinoihin on valmistauduttu uudella tuotantolinjalla, jossa valmistuu generaattoreita tuulivoimaloihin. Vuonna 1996 valmistettiin vajaa tuhat generaattoria, ja muun muassa maailman suurimmalle tuulivoimalavalmistajalle ABB Motors toimittaa valtaosan sen tarpeesta.

Tuotantosarjoja täydennettiin vuoden aikana. Teräslevymoottorisarja laajeni IEC 400 -runkokoon moottoreilla, NEMA -valurautamoottorisarja käsittää kokoluokat 404-587 ja räjähdysvaarallisten tilojen moottorisarja on nyt täydellinen hyväksyntöineen.

ABB Control -yhtiöt

ABB Controlin väänninsarja on saanut kunniakirjan Pro Finnish Design -muotoilukilpailussa.

AVAINLUVUT 1996

Liikevaihto:	557 mmk
Vientitulokset:	197 mmk
Henkilöstö (31.12.):	834
Kannattavuus:	hyvä

Vääntimille myönnettiin muotoilun kunniakirja

ABB Control Oy:n panostukset teolliseen muotoiluun ovat saaneet tunnustusta. Uusi väänninsarja sai kunniakirjan Pro Finnish Design -teollisten tuotteiden muotoilun loppukilpailussa. Lisäksi uudet turvakytkimet ja vääntimet osallistuvat kansainväliseen Industrie Forum Design -muotoilukilpailuun. Sähköteknisten tuotteiden on hyvän muotoilun ja ergonomian lisäksi oltava helposti valmistettavissa ja täytettävä käyttöominaisuuksille asetetut vaatimukset.

Sähkön laatuvaatimusten lisääntyminen avaa hyviä markkinanäkymiä ABB Controlin kehittämille ja valmistamille yliaaltosuodattimille ja kompensointilaitteille. Laitteita on jo toimitettu laajalle alueelle prosessiteollisuudesta kasvihuoneisiin.

Vienti kasvoi

Viennin voimakas kasvu on kompensoinut kotimaan heikkenevää kysyntää. Kojeistovienti kak-

sinkertaistui viime vuonna ja kytkinvienti kasvoi myös reippaasti.

Suurin yksittäinen vientitilaus saatiin Thaimaasta, kun Advance Agro tilasi sellulinjan, paperikoneen ja voimalaitoksen pienjännitekojeistot sekä kiskosillat. Thaimaalaisen Siam Paperin pienjännitekojeistot ja kiskosillat luovutettiin viime vuonna.

Kotimaan tilauksista merkittävimpiä ovat Enson Lumi 7-projekti Ouluun, joka myös toimitettiin vuoden 1996 aikana ja UPM Kymmenen Rauman Paperitehtaan tilaamat pienjännitekojeistot ja kiskosillat. Outokumpu Oy Torniossa tilasi jaloterästehtaan hehkutus- ja peittäuslinjan moottorikeskukset ja kiskosillat. Kaukoksen paperitehtaan pienjännitekojeistot ja kiskosillat luovutettiin niinikään viime vuonna. Metsä-Botnian Kaskisten tehtaalle toimitettiin loistehon kompensointilaitteet ja yliaaltosuodattimet. Panostukset henkilöstön työkyvyn ylläpitämiseen ja työyhteisön kehittämiseen jatkuivat. Niissä keskityttiin tiimityövalmennukseen ja henkilöstön osaamisen kehittämiseen.

Palvelun parantamiseksi otettiin kojeistodivisioonassa käyttöön uusi toiminnanohjausjärjestelmä.

Ympäristönsuojelu on aina asetettu etusijalle ABB Control Oy:n toiminnassa. Viime vuoden vaihteessa yhtiölle myönnettiin ISO 14001 -standardin mukainen ympäristösertifikaatti ensimmäisenä vaasalaisena ABB-yhtiönä.

Uutta ympäristöjärjestelmää kehitettäessä on parannettu öljyvaraston toimivuutta, turvallisuutta ja siisteyttä.

ABB Installaatiot -yhtiöt

Metsä-Serla tilasi ABB Installaatioilta Kirkniemen paperitehtaan ja siihen liittyvien apuosastojen instrumentoinnin ja prosessisähköistyksen.

AVAINLUVUT 1996

Liikevaihto:	1.152 mmk
Vientitulaukset:	172 mmk
Henkilöstö (31.12.):	1.549
Kannattavuus:	hyvä

Suuria teollisuusprojekteja ja talotekniikan kokonaispaketteja

ABB Installaatiot säilytti markkinaosuutensa edelleen hyvänä ja yhtiön tuloskehitys jatkui myönteisenä. Suurimmat saadut tilaukset ovat teollisuuskohteista Metsä-Serlan Kirkniemen paperitehtaan ja siihen liittyvien apuosastojen instrumentointi- ja prosessisähköurakka sekä UPM Kymmene Kaukaan Lappeenrannan sellutehtaan prosessisähköistys ja ilmastointi. Talotekniikassa huomattavimmat saadut tilaukset ovat toimistotalo Lesnayan talotekniikka Moskovaan sekä Hartwall Areenan talotekniikka.

Vuoden mittavimpiin luovutuksiin kuuluvat ilmastointi ja automatiikka presidentin palatsiin Kremliin, Sperbank Russian pääkonttorin sähköistys Moskovassa ja ICL:n toimitalon talotekniikan kokonaistoimitus.

Sotilaskyläohjelmassa valmistui sen viimeisenä kohteena Euroopan suurin ja modernein betonielementtitehdas Sertolovoon Pietarin lähistölle. ABB Installaatiot Oy vastasi tehtaan ja siihen liittyvien kuivatuotetehtaan ja apu-toimintojen sähköistyksestä sekä sähkönsyöttöjärjestelmästä.

ThermoNet valtaa alaa ja kehittyy

Tuotekehityspanoksista suurin osa käytettiin

ThermoNet-tekniikan jatkokehittelyyn, jolla parannetaan rakennusten ja yhdyskuntien energiatehokkuutta sekä alennetaan elinkaari-kustannuksia.

Rakennustuotteiden osalta kehitetään talotekniikan sovelluksiin teollista rakentamista edistäviä järjestelmätuotteita ja palvelutoimintoja. Keskeisiä sovellusalueita ovat kaupan ja vapaa-ajan rakentaminen sekä toimistot ja tuotantotilat.

Talotekniikan järjestelmätuotteille avataan markkinoita EU:n alueella sekä Venäjällä ja Baltian maissa.

Yhdyskuntien energijärjestelmiin kohdistuvassa ohjelmassa kehitetään alueellisen lämmön ja jäähdytyksen jakelujärjestelmiä. Kehitystyön tuloksia sovelletaan kaukolämpöön perustuvissa aluejäähdytyksen demonstraatioprojekteissa, jotka rakennetaan Helsingin Pitäjänmäelle ja Herningin kaupunkiin Tanskassa. Pohjaveden hyödyntämistä tutkitaan Vaasaan rakennetussa koelaitoksessa.

Suomen Kaukolämpö ry palkitsi ThermoNet-järjestelmän keväällä Energiahippu -palkinnolla. Installaatiot on mukana kehittämässä LON-järjestelmää (Local Operating Network), joka on avoin valmistajasta riippumaton talotekniikan hallinta- ja informaatiojärjestelmä.

Osaamisen ja laadun kehittämisen painopisteitä

Laatu- ja ympäristöasioihin ja niiden kehittämiseen kiinnitettiin edelleen paljon huomiota, samoin henkilöstön kehittämiseen. Viime vuosi oli yrityksessä työsuojelun teemavuosi. Vuoden lopulla laatupäällikkö Kai Alopaeus palkittiin valtakunnallisella työsuojelupalkinnolla.

*Jyrki Heinonen ja Markku Laaja
ABB Installaatioista
suurjännitekaapelipäätetyössä.*

ABB Service -yhtiöt

*Ota yhteyttä, kun tarvitset kunnossapitoa.
Palvelemme kellon ympäri, vuoden ympäri.*

AVAINLUVUT 1996

Liikevaihto:	676 mmk
Vientitulaukset:	130 mmk
Henkilöstö (31.12.):	1.284
Kannattavuus:	hyvä

Kokonaisvaltaisen kunnossapidon palvelujen tuotteistaminen jatkuu

ABB Service Oy jatkoi kunnossapidon palveluidensa kehittämistä asiakkaidensa tuotanto- ja kustannustehokkuuden parantamiseksi. Yhtiön päämääränä on toteuttaa kokonaisvaltaisen kunnossapidon yhtiönä Suomessa asiakkaidensa nykyiset ja tulevat tarpeet.

Kymmenkunta asiakasta eriytti kunnossapitonsa

Jo toisena peräkkäisenä vuonna useat eri toimialojen tuotantolaitokset antoivat kunnossapitonsa ABB Servicen vastuulle, keskittyivät ydinosaamiseensa ja lisäsivät tällä tavoin kilpailukykyään. ABB Service Oy:n henkilömäärä kasvoi eriyttämissopimusten myötä parilla sadalla hengellä.

Varaosapalvelusta tuli ABB Logistics Center

ABB Servicen varaosapalvelu kattaa perinteisen varaosamyyntin ja teknisen tuen lisäksi suuren joukon muita kunnossapitoon liittyviä toimintoja. Palvelun nimi muutettiin keväällä 1996 tämän mukaisesti ABB Logistics Centeriksi.

Statim tehosti varaosalogistiikkaa

Helmikuussa 1996 otettiin hyötykäyttöön ABB:n asiakkaille tarkoitettu varaosien tilaus- ja informointijärjestelmä Statim, joka on osittain tosiaikaisesti kytketty ABB Service Oy:n operatiiviseen myynti-, varastointi- ja ostojärjestelmään. Helmikuussa 1997 Statim oli käytössä 14 maassa ja sisälsi 14.000 tuotetta. Vuoden loppuun mennessä järjestelmä kattaa jo 100.000 tuotetta.

Jungheinrich-trukkien myynti ja huolto nyt ABB:llä

ABB Service on vastannut kevästä 1996 lähtien saksalaisten Jungheinrich-trukkien myynnistä ja huollosta Suomessa. Sopimus kattaa sisä- ja varastotrukit. Suomen markkinoille Jungheinrich-trukit tulivat jo 50-luvulla.

ABB Fläkt Oy

ABB Fläkt Oy kehittää ja valmistaa asiakkaan tarpeisiin sopivia ja laadukkaita ilmankäsittelyn tuotteita ja palveluja nopeasti ja varmasti sekä hyvän sisäilman että teollisuuden prosessien käsittelyyn.

AVAINLUVUT 1996

Liikevaihto:	465 mmk
Vientitulokset:	169 mmk
Henkilöstö (31.12.):	533
Kannattavuus:	hyvä

Ilmankäsittelyn osaaja kasvatti vientiään

ABB Fläkt Oy:n liikevaihto kasvoi edellisvuodesta noin 25 prosenttia. Kasvu tuli pääasiassa viennistä. Yhtiön kaikki tulosityksiköt ovat ISO 9001 -standardin mukaisen laatujärjestelmän piirissä. Sisäistä innovaatiokykyä kuvasti patenttihakemusten määrän huomattava kasvu.

Nopea kasvu kiihdytti sisäistä muutosta

Ilmastoinnin päätelaitteita valmistava tytäryhtiö Lapinleimu Oy fuusioitiin ABB Fläkt Oy:öön tammikuussa 1997. Tavoitteena on parantaa asiakaspalvelua ja lisätä toiminnan tehokkuutta entisestään.

Kaikki ABB Fläkt Oy:n pääkaupunkiseudun toiminnot keskittyvät helmikuusta lähtien Espooseen. Turkuun ollaan rakentamassa uutta kanava-tehdasta, jonka toiminta alkaa kevään kuluessa.

Uusia tuotteita markkinoille

Vuonna 1996 tuotiin markkinoille uuden sukupolven EU 2000 -ilmastointikone, jonka suurimpana valttina on sen taloudellisuus kaikilla osaluilla ja tuotteen koko elinkaaren ajan.

ThermoNet-tekniikkakeskuksen ensimmäiset sovellukset lanseerattiin niin ikään 1996. ThermoNet hoitaa rakennuksissa sekä lämmityksen, jäähdytyksen että ilmanvaihdon. Yhtiö esitteli myös markkinoiden hiljaisimman huippumurin.

Ilmastoinnin suunnittelijoille uusi ohjelmistopaketti

Ilmastoinnin suunnittelijoiden käyttöön kehitettiin kokonaan uusi työkalu, alan nykyaikaisin ohjelmistopaketti. Pakettiin kuuluu kuusi ohjelmaa, joista monipuolisimpana EU 2000 -ilmankäsittelykoneen mitoitus- ja valintaohjelma.

ABB Transmit Oy

100.000 MVA:n virstanpylväs saavutettiin suurmuuntajavalmistuksessa maaliskuussa -96. "Juhlakalu" oli 47 MVA:n muuntaja, joka sisältyi mittavaan sähköistysprojektiin Kolumbian kahvialueella. Kuvassa tilaajan, Central Hidroelectrica de Caldaksen sekä ABB Transmitin edustajat.

AVAINLUVUT 1996

Liikevaihto:	1.164 mmk
Vientitulokset:	630 mmk
Henkilöstö (31.12.):	1.307
Kannattavuus:	hyvä

Vankka jalansija sähkönsiirrossa ja -jakelussa

ABB Transmit Oy tarjoaa kattavan valikoiman sähkövoimansiirron ja sähkönjakelun alueen tuotteita ja palveluja. Yhtiön liikevaihto kasvoi 7 % edelliseen vuoteen nähden. Viennin osuus Transmitin liiketoiminnasta on runsaat puolet.

Kotimaasta mittavia muuntajatilauksia

Teollisuuden Voima Oy tilasi 1000 MVA:n suurmuuntajan Olkiluodon ydinvoimalaitoksen uusimisprojektiin. Kyseessä on suurin koskaan Pohjoismaissa valmistettu 3-vaiheinen muuntaja, joka korvaa nykyisen 800 MVA:n päämuuntajan ja mahdollistaa laitosyksiköiden tehonnoston. IVO Voimansiirto Oy tilasi ABB Transmitilta Muhoksen Pyhänselälle ja Raumalle rakennetta-

vien sähköasemien tarvitsemat kaksi 400 kV:n suurmuuntajaa. Lisäksi yhtiö toimittaa IVS:n Keminmaan sähköasemalle katkaisijat ja ylijännitesuojat. Toimitus liittyy sähkökapasiteetin lisäyshankkeeseen Ruotsin ja Suomen välisillä rajajohdoilla.

Metsä-Botnialle Kemiin toimitettiin GIS-kojeiston laajennus ja suurmuuntaja. Enso Fine Papers Oy:n Lumi 7-projektiin Ouluun ABB Transmit toimitti keskijännitekojeistot.

Ulkomaille releitä ja sähköistysprojekteja

Erityisesti Releet- ja Kaukokäytöt -divisioona kasvatti edelleen vientiään mm. lisenssivalmistuksen kautta. Kasvu erityisen oli voimakasta Itä-Euroopassa, Aasiassa ja Ruotsissa.

Sähköasemat -divisioona vastasi merkittävästä sähköistysprojektista Kolumbiaan. Projektiin toimitetuista 28 muuntajasta ja muista laitteista useimmat otettiin käyttöön vuonna 1996. Divisioona sai myös mittavan tilauksen dieselvoimalaitoksen sähköistyksestä Tapal-projektiin Pakistaniin.

Uusia tuotteita ja kehittämistä

Vaasaan on syntymässä merkittävä ilmaeristeisten kojeistojen tuotantokeskus Uniswitch -kojeiston valmistuksen siirryttyä Norjasta ABB Transmitin kojeistotehtaalalle.

Systemaattisen laadun kehittämistyön tuloksena ISO 9001 -laatusertifikaatti laajentui koskemaan myös kaukokäyttö- ja sähköasemaprojektitoimintaa.

Suurmuuntajat -divisioona oli edelläkävijä prosessien kehittämisessä. Divisioonassa kehitettyä malliprosessin mukaista toimintatapaa laajennetaan ABB:n Suurmuuntajat -liiketoiminta-alueelle.

Kennotermiinaali on sähkönjakelu-automatation peruskivi. REF-kennotermiinaali on Releet- ja Kaukokäytöt -divisioonassa kehitetty uuden sukupolven suojariele. REF palkittiin Poznanin messuilla Puolassa messujen parhaana tuotteena.

ABB Power Oy

After Sales -yksikkö suoritti syksyllä soodakattila nro 3:n suodattimen uusinnan Metsä-Sellun Äänekosken tehtaalla.

AVAINLUVUT 1996

Liikevaihto:	343 mmk
Vientitulokset:	18 mmk
Henkilöstö (31.12.):	156
Kannattavuus:	hyvä

Entistä kattavampaa palvelua voimantuottajille

ABB Power Oy vastaa Suomessa voimantuotannon ja ympäristötekniikan liiketoiminnoista. Yhtiö kasvatti liikevaihtoaan noin 25 % edellisvuoteen nähden.

Keväällä - 96 perustettiin uusi tulosityksikkö After Sales, johon koottiin voimalaitos- ja ympäristötekniikan huoltoliiketoiminnot tavoitteena entistä kokonaisvaltaisempi asiakaspalvelu.

ABB Powerille myönnettiin ISO 9001:n mukaiset vaatimukset täyttävä laatusertifikaatti. Laadunhallinnan kehittäminen jatkuu nyt European Quality Award -arviointikriteerien pohjalta.

Mittavia ympäristötekniikan ja voimakoneiden kauppoja

Ympäristötekniikka-divisioona toimitti mm. sellukuivattimen UPM-Kymmenen Kaukaan tehtaalle sekä neljä sähkösuodatinta Mosenergon

hiilivoimalaitokselle Moskovaan. Kvaerner Pulping Oy tilasi soodakattiloiden sähkösuodattimet Indonesia Riau Andalanin tehtaalle ja Rautaruukki Oy kuitusuodattimen prosessin pölynpoistoon.

Voimalaitokset -yksikkö toimitti Oy Metsä-Rauma Ab:lle turbogeneraattorin. Kotkan Energia Oy:n kanssa solmittiin sopimus kaasukombilaitoksen kaasuturbiinin ja höyryturbiinin toimitamisesta. Turbiinilaitos käynnistyy elokuussa -97. ABB Power vastaa jatkossa laitoksen kaasuturbiinihuollosta.

Control Systems -yksikkö sai UPM-Kymmeneltä tilauksen EHJ2000-energianhallintajärjestelmästä. Toimitus sisältää kaikkiaan yhdeksän tietokonejärjestelmää seitsemälle tehdaspaikkakunnalle Suomessa. Järjestelmän avulla hoidetaan konsernin energianhankinnan operatiivista suunnittelua, hankinnan valvontaa ja optimointia sekä jälkilaskentaa ja raportointia.

Neste Oy tilasi kaasuturbiinivoimalaitoksen sähköistysprojektin, jonka toimitukset tapahtuvat keväällä -97. Iijoen Voima Oy tilasi Raasakan vesivoimalaitokseen generaattorin sekä sähköistyksen ja automaation.

Oy Metsä-Rauma Ab:n uudelle sellutehtalle toimitettiin turbiinilaitos.

Uutta tekniikkaa testataan pilottivoimalaitoksessa

Wasa Pilot Power Plant tilasi Wärtsilä Dieseliltä teholtaan 38 MW:n dieselkombivoimalaitoksen. Hankkeen pääosakas on Wärtsilä Diesel Oy, joka kehittää ja testaa uusia voimalaitostekniikoitaan. ABB toimittaa laitokseen uudenlaista rikinpoistotekniikkaa, höyryturbiinin ja sähkötekniiset toimitukset. Lisäksi ABB Power Oy on osakkaana perustetussa voimalaitosyhtiössä.

ABB Ecopipe Oy

ABB Ecopipen elementtien avulla Sarajevossa liitettiin kesällä yli 30.000 kotitaloutta kaukolämmön piiriin.

Laatusertifikaatti jäntevöitti toimintaa entisestään

ABB Ecopipe Oy on erikoistunut eristettyjen kaukolämpöputkistojen valmistamiseen. Yhtiö on useita vuosia panostanut laadun kokonaisvaltaiseen kehittämiseen. Kesällä 1996 Ecopipe sai laatu järjestelmästä ISO 9002-sertifikaatin. Sertifikaatin merkitys on tärkeä erityisesti vientikaupassa.

Yhtiö kasvattikin kuluneena vuonna merkittävästi vientiään. Venäjänkauppa kolminkertaistui ja myynti Eestiin lähes kaksinkertaistui. Suomen valtion Sarajevon jälleenrakennusprojektiin Ecopipe osallistui toimittamalla noin 7 kilometriä kaukolämpöputkia.

Kotimaassa saatiin päätökseen mittava, useita vuosia kestänyt Helsingin Energian Vuosaari-Pasila -tunneliprojekti.

AVAINLUVUT 1996

Liikevaihto:	68 mmk
Vientitulokset:	15 mmk
Henkilöstö (31.12.):	35
Kannattavuus:	tydyttävä

19 kilometrin pituinen Vuosaari-Pasila -tunneli, johon ABB Ecopipe toimitti kaukolämpöputket, otetaan käyttöön syksyllä -97.

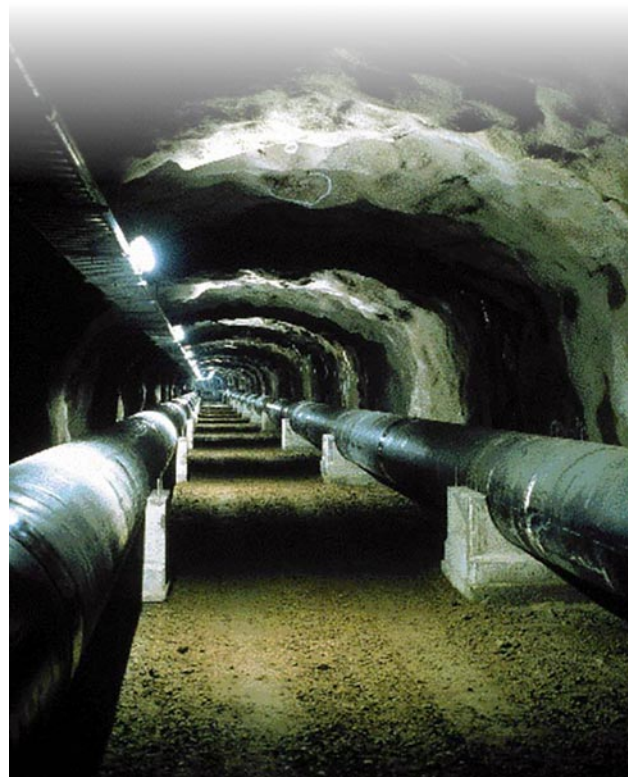

ABB Asea Skandia -yhtiöt

“Klo 18.00 on järjestelmä, jossa tänään tilaamasi Thorsmanin johtokanavat ohjaavat kaapelia jo huomenna. Siellä missä asennat.” ABB Asea Skandia laajensi palvelujaan ja ottaa ensimmäisenä sähkötukkurina tarviketilauksia vastaan päivittäin iltakuuteen asti.

AVAINLUVUT 1996

Liikevaihto:	691 mmk
Vientitilaukset:	6 mmk
Henkilöstö (31.12.):	275
Kannattavuus:	hyvä

ABB Asea Skandialle Suomen logistiikka-palkinto 1996

ICHCA (International Cargo Handling CO-Ordination Association) Suomen osasto myönsi ABB Asea Skandialle viime vuonna yrityssarjan Suomen logistiikkapalkinnon aiheesta Trukkipäätejärjestelmän kehittämis- ja toteuttamisprosessi. Yhtiön materiaalitoimintojen laatu-järjestelmä hyväksyttiin ISO 9002 standardin mukaisena marraskuussa 1996. Nyt tavoitteeksi on asetettu Euroopan laatupalkinnon mukainen toiminta.

ABB Asea Skandia on menestynyt hyvin kovassa kilpailussa kypsillä markkinoilla. Hyvään tulokseen vaikuttavat kustannussäästöjen ohella hyvä palveluaste, joka on saavutettu uusitulla materiaali-ohjauksella. Suurin yksittäinen tilaus on Sarajevon vesilaitoksen jälleenrakennusprojektiin liittyvät sähköasennustarvikkeet.

Keskusvarasto siirtyi järjestelmään, jossa ennen klo 16.00 vastaanotettu tilaus lähetetään Hyvinkään logistiikkakeskuksesta samana iltana ja toimitetaan asiakkaalle seuraavan aamupäivän aikana. Tämä merkittävästi asiakaspalvelua parantanut järjestelmä oli toiminnassa koko viime vuoden. Hyvien kokemusten johdosta syksyn aikana kokeiltiin järjestelmää, jossa tilauksia voi tehdä aina klo 18.00 saakka ja tuotteet lähtevät samana iltana. Myönteisen asiakaspalvelun johdosta näitä palvelumuotoja jatketaan ja kehitetään edelleen myös kuluvana vuonna.

Cylindan kuivausrumpu-kampanja pyöri MTV:ssä kahden mainoselokuvan voimin. Toinen TV-mainoksista palkittiin VOITTO-kilpailussa yhtenä vuoden 1996 parhaimmista suomalaisista mainoselokuvista.

ABB Financial Services -yhtiöt

Rahoitusyhtiöt tukevat kaupantekoa

ABB Financial Services -yhtiöiden tulos oli vuonna 1996 hyvä. Etenkin leasingrahoituksen (ABB Credit Oy) ja varainhoitopalvelujen (ABB Investment Management Finland Oy) myynti kasvoi ja tavoitteet ylittyivät. Jatkossa AFS-yhtiöt keskittyvät yhä enemmän teollisten ABB-yhtiöiden myynnin tukeen yhdistyvässä Euroopassa ja kehittyvillä Kaukoidän markkinoilla, joissa kilpailu on kiristymässä.

ABB Project & Trade Finance hyödyntää eri rahoituslähteitä

Teollisten ABB-yhtiöiden kasvava vienti kohdentuu yhä enemmän maihin, joissa maariskit ovat suuria ja rahoituksen puute usein kaupankäynnin este. Lähivuosien suurimpana haasteena on ratkaista rahoituksen saatavuus näillä kehittyvillä markkinoilla. Vuonna 1996 ABB Project & Trade Finance -yksikkö teki rahoitusratkaisuja erityisesti Venäjän-kaupassa, jossa kaupallisten rahoittajien riskinottohalukkuus on alkanut vähitellen kasvaa.

ABB Credit järjestää leasingrahoitusta

ABB Credit Oy:n järjestämä leasingrahoitus on vakiinnuttanut asemansa murrosvaihetta elävän energia-alan rahoitusmuotona, mutta myös metsä- sekä metalli- ja kemianteollisuuden yritykset ovat alkaneet hyödyntää leasingrahoituksen uusia mahdollisuuksia. Yhtiö on kehittynyt kuuden toimintavuotensa aikana maamme energia-alan leasingrahoituksen markkinajohtajaksi.

ABB Treasury Center hallitsee riskit

Rahoitusriskit ja riskinhallintatarpeet on jatkossa tunnettava yhä tarkemmin. ABB Treasury Center (Finland) Oy:n ammattilaisten näkemykset ja panostukset järjestelmätukeen riskienhallinnan tehostamiseksi tuottivat hyvää tulosta ERM-kytkennän ja heilahtelevien korkojen vuonna 1996. Lisäksi yhtiöstä tuli myös baltialaisten ABB-yhtiöiden sisäinen pankki.

ABB Investment Management hoitaa varoja

Suomen pääomamarkkinoilla on sopimus- pohjainen varainhoito vakiinnuttanut asemansa.

AFS-yhtiöiden johtoryhmä seisomassa vasemmalta: Olli Lempiäinen, Gunnar A. Larsen, Kenneth Stenberg, Gunnar Hindsberg, Heli Kämäräinen ja Gerd Gripenberg.

AVAINLUVUT 1996

Osakepääoma:	175 mmk
Tulos rahoituserien jälkeen:	72 mmk
Taseen loppusumma:	2.608 mmk
Henkilöstö (31.12.):	44
Kannattavuus:	hyvä

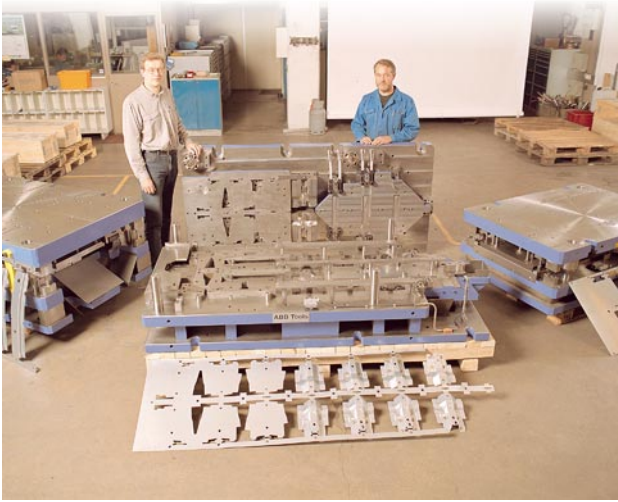
Alan edelläkävijä ABB Investment Management (Finland) Oy on syventänyt pitkäaikaisia asiakassuhteitaan ja rakentaa eläkeketän murroksen keskellä menestyksellisesti uusia.

Rahastoyhtiö lopetti, arvopaperinvälitys vaihtoi omistajaa

Sijoitusrahastomarkkinoiden kehitys on alusta alkaen ollut heikko ja volyymin kasvu ajoittain pysähtynyt. Kotimaisten markkinoiden imu ei riittänyt ABB Rahastoyhtiö Oy:n kannattavaan kasvuun ja toiminnan jatkumiseen.

ABB myi toukokuussa 1996 koko maailmanlaajuisen arvopaperinvälitystoimintansa Tanskan toiseksi suurimmalle pankille Unibankille. Suomessa kauppaan kuului ABB Aros Pankkiiriliike Oy.

ABB Tools Oy

Yhtiön yli 50-vuotisen työkaluhistorian suurin työkalu toimitettiin Volvo Lastvagnar Ab:lle kuorma-auton hytin osien valmistamiseen.

AVAINLUVUT 1996

Liikevaihto:	106 mmk
Vientitulokset:	5 mmk
Henkilöstö (31.12.):	224
Kannattavuus:	hyvä

Tools siirtyi sertifikaattikauteen

Loppuvuodesta nimensä ABB Strömberg Toolsista ABB Toolsiksi lyhentänyt yhtiö sai Det Norske Veritasin myöntämän ISO 9001 laatusertifikaatin loppuvuodesta 1996. Laatu työ ei lopu sertifikaattiin, vaan toimintatapojen kehittämistyö on jatkuvaa. Lisäksi luodaan ympäristöjärjestelmä laatujärjestelmän rinnalle.

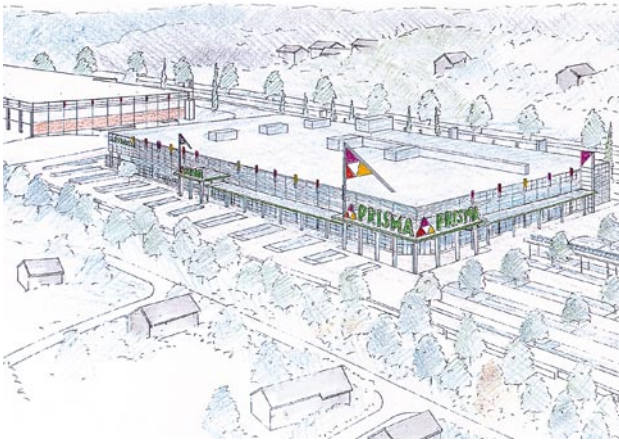
Kustannustehokkaat toimistojen, talouden suunnittelun ja tuotannon tietojärjestelmät ovat tärkeitä työkaluja toiminnan kehittämistyössä. Tietokoneavusteiset CAD-suunnittelujärjestelmä ja CAM-valmistusjärjestelmä ovat palvelleet Toolsia jo kymmenen vuotta.

Kaikkien aikojen suurin työkalukauppa Ruotsiin

Asiakkaat ovat pääosin kotimaisia, mutta vientikauppa on laajenemassa. Suurin yksittäinen kauppa viime vuonna tehtiin ruotsalaisen Volvo Lastvagnarin kanssa, joka tilasi puristintyökaluja kuorma-auton ohjaamon valmistamiseen. Tilaus sisälsi suurimman yhtiössä koskaan valmistetun työkalun. Se painoi noin seitsemän tonnia. Työkalun pituus oli 2,2 metriä, leveys 1,1 metriä ja korkeus 0,6 metriä.

Toolsin tuotteet ovat yleensä asiakaskohtaisia, ja ne vaativat paljon tuotekohtaista kehittelyä, jotta asiakas saa aina omiin tarkoituksiinsa mahdollisimman hyvin soveltuvan työkalun. Tähän kehitystyöhön käytetään vuosittain yli neljä miljoonaa markkaa.

ABB Current Oy

Turun Prisma-hankkeen muutostyöt teollisuushallista hypermarketiksi aloitettiin viime vuonna.

AVAINLUVUT 1996

Liikevaihto:	203 mmk
Taseen loppusumma:	1.034 mmk
Henkilöstö (31.12.):	165
Kannattavuus:	välttävä

Kymmenkerroksinen paikoitus- ja toimistorakennus Helsingin Pitäjänmäelle valmistuu alkukesästä 1998.

Monia merkittäviä rakennushankkeita

Vuoden 1996 aikana kiinteistöliiketoiminnan alueella saatiin päätösvaiheeseen useita merkittäviä hankkeita. Viranomaisten hyväksyntä saatiin Turun 14.000 m² Prisma-hankkeelle, jossa teollisuustilasta tulee hypermarket. Työt aloitettiin loppuvuonna. Samoin aloitettiin Turun Itäharjun 4.000 m² teollisuushallin laajennustyö, joka korvaa Prisma-hankkeen miehittämät teollisuustilat. Peronkadun kiinteistöyhtiö uudisrakennuksineen myytiin Merita Rahoitus Oy:lle ja vuokrattiin takaisin 15 vuoden vuokrasopimuksella.

Pitäjänmäellä Helsingissä vuonna 1994 voimaan tullutta asemakaavaa tarkennettiin ja alueen paikoitustalotontti muutettiin paikoitus- ja toimistorakennuskokonaisuudeksi. Paikoitus- ja toimistorakennuksen suunnittelutyöt alkoivat alkuvuodesta ja rakennustyöt käynnistyivät vuoden lopulla. Kymmenkerroksiseen taloon tulee 12.620 m² toimistoja 4 kerrokseen ja 6 alimpaan kerrokseen tulee 845 autopaikkaa 26.850 m² tilaan. Hankkeen investorina on Eläke-Sampo ja projektinjohtajana toimii Skanska Oy. ABB Current Oy on tehnyt talosta 15 vuoden vuokrasopimuksen. Vuoden aikana myytiin loput Pitäjänmäen rakennuskelpoisista asuintonteista sekä kehitetään edelleen Strömbergintie 6:n ja Kornetintien kaavoja.

Konsernin kustannusleikkaukset yrityspalveluiden haasteena

Yrityspalveluiden keskeisenä haasteena oli osaltaan luoda edellytyksiä konsernin kustannusleikkausohjelmille. Hyviä tuloksia saatiin puhelinliikenteen kilpailuttamisella ja uudelleen organisoimalla (numerouudistus, virtuaaliverkko). Konsernitasoisiksi järjestetyllä sähkönhankinnalla saavutettiin säästöjä sekä energian hinnassa että yhteisessä tehontarpeessa koko maan tasolla. Yhtiön toiminta tehostui, kun avainmiehitystä vahvistettiin ja yhtiön organisaatiota selkiytettiin. Laatutyötä ja tiimityöskentelyä vahvistettiin. Uusina toimintoina yhtiöön liitettiin IT Center ja ABB Kehittämispalvelut.

ABB Corporate Research

Tutkimustoiminta jatko kasvua ja kansainvälistymistä

ABB Corporate Research toimii yhteistyössä ABB-yhtiöiden kanssa uuden tuote- ja prosessiteknologian kehittämiseksi sekä laadun ja toiminnan parantamiseksi.

Yksikön liikevaihto kasvoi 11%:lla vuonna 1996. Myös projektien koko kasvoi: tutkimuskeskus oli voimakkaasti mukana mm. useissa laajoissa kansainvälisissä HIP-projekteiksi (High Risk High Impact Projects) kutsutuissa hankkeissa, jotka sisältävät sekä suuria riskejä että mahdollisuuksia.

Tuotantoteknologian laboratorion rooli ABB:n kansainvälisessä tutkimusorganisaatiossa vahvistui. Yrityssimulointia ja liiketoimintaprosessien simulointiprojekteja toteutettiin useissa ABB-maissa. Aasiassa tehtiin mittava esitutkimus ABB-yhtymän PTO-organisaation (Process Technology Organization) mahdollisuuksista laajentaa toimintaa alueelle.

Uusia toimintatapoja ja menetelmiä suomalaisille ABB-yhtiöille

EQA-arviointiprosessi (European Quality Award) käynnistettiin useimmissa yhtiöissä. Monissa suomalaisissa ABB-yhtiöissä otettiin käyttöön uusi toimihenkilötyön tehokkuutta parantava Nettotoimisto-konsepti. PDM -pilottiprojekti (Product Data Management) tuotetietojen hallitsemiseksi osoittautui menestykseksi kotimaassa, joten järjestelmä tullaan ottamaan käyttöön laajemmin ABB:ssä.

Elektroniikkalaboratorio jatkoi osaamisensa kehittämistä erityisesti tiimityötä parantamalla. Vanhojen mittausjärjestelmien korvaamiseksi aloitettiin tehokkaan ja helppokäyttöisen kelluvan kolmivaihe-mittausjärjestelmän suunnittelu ABB Industry Oy:lle ja ABB Service Oy:lle. Paperi- ja sellukuitujen valonsirontaprojekti jatkui paperin laadun parantamiseksi.

Moottorien mallintaminen ja simulointi jatkui testaamalla kenttätutkimuksen avulla kehitettyjen algoritmien toimivuutta. Aktiiviteettia lisättiin sopivien simulointityökalujen löytämiseksi ABB-yhtiöille.

Tuotantoteknologian laboratoriossa on yhdistetty DMFA (Design for Manufacturing and Assembly) ja tiimityö erinomaisin tuloksin. Näin on pystytty vähentämään tuotteen osia, työvaiheita ja tuotantokustannuksia kilpailukyyn parantamiseksi.

AVAINLUVUT 1996

Liikevaihto:	38 mmk
Vientitulokset:	10 mmk
Henkilöstö (31.12.):	91

Koestukset pätevitettiin akkreditoinnilla

Mittatekniikan Keskus hyväksyi joulukuussa akkreditoinnin IEC-standardien mukaisille koestuksille. Koestuslaboratorion toiminta on nyt akkreditoitu sekä koestusten että kalibroinnin osalta.

Materiaalilaboratorio jatkoi muovivalututkimusta ja konsultointia. Ympäristönsuojelun alueella toimintaa laajennettiin mm. tuotteiden elinkaari-analyysiin.

Konsernituloslaskelma 1996 (1.000 mk)

	Konserni yhteensä 1996	Konserni yhteensä 1995
LIKEVAIHTO	7.813.086	7.139.036
Materiaaliostot	-3.857.425	-3.489.629
Henkilöstökulut	-1.956.328	-1.832.563
Muut kulut	-973.067	-913.730
Vaihto-omaisuuden muutos	182.418	138.199
Suunnitelman mukaiset poistot	-182.607	-157.641
Muut tuotot ja kulut	23.365	75.115
LIIKEVOITTO	1.049.442	958.787
Osinkotuotot	362	643
Korkotuotot	116.358	172.158
Saatujen ennakoiden korko	-91.495	-103.100
Korkokulut	-109.880	-154.002
Kurssierot	-83	478
TULOS ENNEN VEROJA	964.704	874.964
Välittömät verot	-213.600	-184.388
Siirtyvä verovelka	-42.786	-13.415
Vähemmistön osuus	-510	-1.821
TILIKAUDEN VOITTO	707.808	675.340

Konsernitase 31.12.1996 (1.000 mk)

	Konserni yhteensä 31.12.1996	Konserni yhteensä 31.12.1995
VASTAAVAA:		
RAHOITUS- JA VAIHTO-OMAISUUS		
Rahat ja pankkisaamiset	536.848	687.710
Myyntisaamiset	926.972	973.171
Muut saamiset	833.108	1.037.712
Vaihto-omaisuus	1.230.265	1.156.137
RAHOITUS- JA VAIHTO-OMAISUUS YHT.	3.527.193	3.854.730
KÄYTTÖOMAISUUS		
Laina- ja rahoitussaamiset	1.265.106	1.044.328
Osakkeet ja osuudet	31.066	28.387
Goodwill	79.683	0
Aineettomat oikeudet	517	959
Keskeneräiset työt	16.498	28.343
Koneet ja kalusto	576.130	506.032
Rakennukset ja maa-alueet	863.202	917.750
KÄYTTÖOMAISUUS YHTEENSÄ	2.832.202	2.525.799
	6.359.395	6.380.529
VASTATTAVAA:		
LYHYTAIKAISET VELAT		
Ostovelat	529.509	496.668
Lyhytaikaiset lainat	1.240.985	1.499.180
Muut lyhytaikaiset velat	461.644	635.019
LYHYTAIKAISET VELAT YHTEENSÄ	2.232.138	2.630.867
Saadut ennakot	756.632	854.165
Pitkäaikaiset lainat	35.032	45.279
Eläkelainat	100.160	10.626
Siirtyvä verovelka	426.730	369.859
Vähemmistöosuus	2.949	3.653
OMA PÄÄOMA		
Osakepääoma	1.000.000	1.000.000
Muu sidottu oma pääoma	1.002.933	687.641
Voitto edellisiltä tilikausilta	95.013	103.099
Tilikauden voitto	707.808	675.340
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ	2.805.754	2.466.080
	6.359.395	6.380.529

Rahoituslaskelma 1996 (1.000 mk)

TULORAAHOITUS	
Liikevaihto	7.813.086
Materiaaliostot	-3.823.164
Henkilöstökulut	-1.956.328
Muut kulut	-973.067
Vaihto-omaisuuden muutos	148.157
Muut tuotot ja kulut	68.388
Rahoitustuotot/kulut -netto	-84.738
Saatavien muutos	234.516
Muiden lyhytaikaisten velkojen muutos	-178.211
Vaihto-omaisuuden muutos	-148.157
Saatujen ennakoiden muutos	15.988
Välittömät verot	-213.600
Vähemmistöosuus	-510
Osingot	-425.000
TULORAAHOITUS YHTEENSÄ	477.360
INVESTOINNIT	
Laina- ja leasingsaamisten muutos	-212.639
Käyttöomaisuuden myynti	31.502
Investoinnit	-246.553
ULKOINEN RAHOITUS	
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-205.677
Pitkäaikaisten lainojen muutos	-11.248
Muut	21.924
RAHOJEN JA PANKKISAAMISTEN MUUTOS	-145.331

Suomalainen ABB Oy -konserni 1.1.1997

Teollisuus- ja rakennusjärjestelmät

ABB Industry Oy Toimitusjohtaja Martti T. Määttänen*	ABB Installaatiot -yhtiöt Toimitusjohtaja Sakari Vornanen*	ABB Motors Oy Toimitusjohtaja Jorma Koivusipilä
ABB Service -yhtiöt Toimitusjohtaja Kalevi Hasi	ABB Control -yhtiöt Toimitusjohtaja Rainer Smått	ABB Fläkt Oy Toimitusjohtaja Hannu Paitula

Voimansiirto ja sähköjakelu

ABB Transmit Oy Toimitusjohtaja Lauri Ruotsalainen*	*Konsernijohtajan jäsen

Voimantuotanto

ABB Power Oy Toimitusjohtaja Kalle Mattila*	ABB Ecopipe Oy Toimitusjohtaja Harry Majonen

Rahoitus- ja kiinteistöpalvelut

ABB Financial Services -yhtiöt Toimitusjohtaja Gunnar Hindsberg*	ABB Current Oy Toimitusjohtaja Aulis Kohvakka

Erikoispalvelut

ABB Asea Skandia -yhtiöt Toimitusjohtaja Markku Nihti	ABB Tools Oy Toimitusjohtaja Ari Niemi

Konsernijohtajan työvaliokunta

Konsernijohtaja Matti Ilmari*	Henkilöstö Johtaja Harri Mattila*
Talous ja Business Control Johtaja Erkki Luhta*	Viestintä Tiedotusjohtaja Pentti Nuutinen*

ABB Tutkimuskeskus	Markkinointi, kotimaa	Markkinointi, Eurooppa
Teknologiajohtaja Juhani Pylkkänen*	Markkinointijohtaja Olli Pakkala	Markkinointijohtaja Harri Launonen

ABB -yhtymä

ABB on maailmanlaajuinen yhtymä, joka toimii voimantuotannon ja -siirron, sähkönjakelun, rakennus- ja teollisuusjärjestelmien sekä raideliikenteen alueilla. Yhtymän liikevaihto vuonna 1996 oli 35 miljardia USD. Yhtymän tulos ennen veroja vuonna 1996 oli 2.007 MUSD ja nettotulos 1.233 MUSD. Vuoden 1996 lopussa ABB:ssä työskenteli 214.894 henkilö maailmanlaajuisesti. ABB:n tuotteista ja palveluista 57 prosenttia myydään Euroopassa, 18 prosenttia Amerikoissa ja 25 prosenttia Aasiassa, Australaasiassa ja Afrikassa.

ABB -yhtymän vuosikertomukset

ABB -yhtymä julkaisee vuosikertomuksen ja puolivuosisiraportin englanniksi, saksaksi ja ruotsiksi. Englanninkielinen versio on sitova. Yhtymä julkaisee myös vuotuisen ympäristöraportin. Näitä raportteja saa osoitteesta:

ABB Oy
Tiedotus
PL 69
65101 VAASA
puhelin: 010 22 41224
telekopio: 010 22 41033

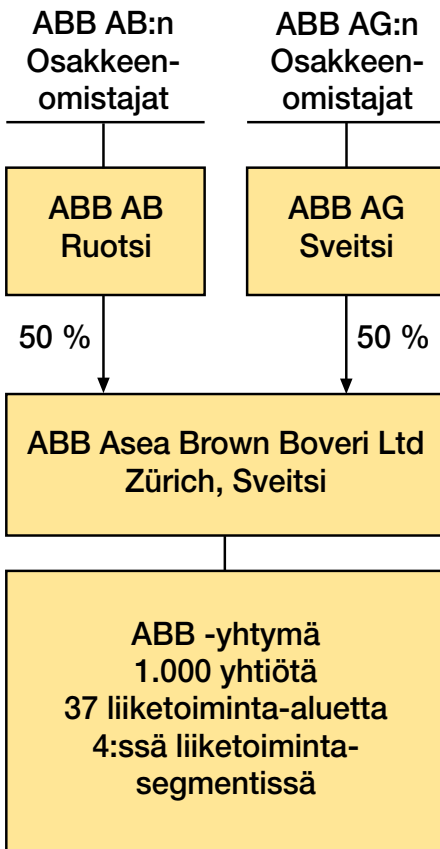

ABB Oy ABB Asea Brown Boveri Ltd:n tytäryhtiö

ABB Oy on ABB-yhtymän emoyhtiön ABB Asea Brown Boveri Ltd:n, Zürich, (Sveitsi), kokonaan omistama tytäryhtiö. ABB -yhtymällä on noin 1.000 yhtiötä eri puolilla maailmaa.

ABB Asea Brown Boveri Ltd:n omistavat puoliksi ruotsalainen ABB AB, Tukholma (Ruotsi) ja sveitsiläinen ABB AG, Baden (Sveitsi).

ABB AB:n ja ABB AG:n osakkeet on listattu useissa pörsseissä Euroopassa ja Yhdysvalloissa.